

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 16 de Septiembre de 1898

Núm. 2.609

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
En provincias trimestre. 1/00
Extranjer y Ultramar 1/50
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBETRA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

SECCIÓ DOCTRINAL

Carta desclosa

Al senyor don J. G.

He llegit los seus articles «Una opinió» y «l' que aprengué en las columnas de Lo SOMATENT del passat dimars «¿Ahont eném á parar?» y ls he llegit ab tanta atenció que, ó molt m' equivocó, ó la censura prèvia hi va trobar quelcom que tatxar, com en la reproducció hi va notar que sobrava una paraula, perque are aquí, en la terra del sufragi universal, de la soberanía religiosa y de la llibertat de la premsa, á la opinió pública l'amordassan, als periódichs los auspenen y als periodistas los empresonan. S' ha de dir lo que Segasta vol, tot alló que aquest nou dictador tolera, y las cosas al revés de lo que desitja. El país pera la salut de la Patria, d' aquesta terra, que es l' arxiu que ns te aguardats los afectes de familia y que nos ha fet creixer treballant en nostre cor las ideas de llibertat y en nostra pensa ls coneixements de lo que convé á Catalunya.

Y que Catalunya es la veritable Patria dels catalans, ho pregona la diferencia de rassa, de costums y de llengua y ho diu també la naturalesa assenyalantli per fites lo caudalós Ebre y las altas montanyas dels Pirineus, que ns separan del restant de la península ibérica y de la francesa.

Mentres á Espanya no s' reconegui la existencia de las nacionalitats quinas vidas intenta, endebadas, ofegar lo centralisme, la regeneració del Estat espanyol no es possible, peca cosa conseguirían los espanyols unirse en franca germanor, si aquesta unió no portava acompanyada la condició de que cada qual fos amo de casa seva, y ni Madrid ni cap altra població ehont radiquéis lo poder central, se pogués ficar en los assumptos que directament pertanyen á la regió.

De tots los mals, que avuy pesan sobre l' Estat espanyol no a té la culpa l' govern, que bona part ne correspon al país per no haverse sapigut imposar á las circunstancias que atravessava. Lo catalanisme va assenyalant lo perill als pochs dias del crit del Baire; nosaltres despertarem la conciencia d' aquest poble ensopit, embrutit ab las pornográficas cansons del género chico (sarsuela) y viciat de l' atmósfera que respira en las plassas de toros, quin espectáculo, segurament per lo que de repugnant té, se l' bateja ab lo sobre nom de nacional; y Lo SOMATENT, al veure que se celebravan ab tanta gresca aquellas embarcadas de soldats vestits de rayadillo, may va participar de la alegría dels patrioters; s' amagava de vergonya y de pena, y tot lo més que d' aquells mártirs parlava, era pera recomenarlos á las personas de bon cor y sá enteniment pera que no ls oblidessin y comensessin á preparar aquels sanatoris que si allavors de las sortidas resultavan innecessaris, molt convenientes han sigut y son pera acullir als soldats repatriats.

Li recordo aquets fets, que casi resultan anticuats, perque vosté que la major part del any la passa al extranjer y per lo tant respira de més sanitosos ayres, de més llibertats y no l' afectan tant directament las cargas pera sostenir á un govern, que ns administre com tethow sab y que per tot lo més que ha demostrat servirnos ha sigut pera enfonzar la industria, malar la agricultura y paralitzar lo comerç, no es extrany que encara senti l' foch del amor pera una Patria indefinida, ni ho fora que l' afalaguessin las riallas de cocodri-

lo ab que nos ha sortit la premsa al veures lo carro pel pedregal y qui sab, si al regoneixer, per se, que ella no estava neta de culpa dels fracassos que hem tocat, á causa de la estrafalaria teoria de la guerra per la guerra fins la última gota de sanch y la darrera pesseta, que també han vingut sostenint.

Perque aquets diaris trompeters y ticetimbals, sense fixesa d' ideas y sense altres ideals que ls interessos d' empresa y ls d' enganyar miserablement á aquesta pert de la opinió tan fácil de subjugar, tan aviat com quedá declarada la guerra entre Espanya y ls Estats Units, no més se cuydá d' esbrinar lo número de horratxos, trinxerayres, covaris y de fills desconeguts de pare y mare que figuravan en la marina de guerra y exércit de terra dels yanquis; de publicar estats confeccionats al gust del paladar del lector á qui ho havia de servir, comparant las forses entre ls Estats beligerants, resultant sempre molt igualats y algunas voltas fins superiors lo d' Espanya; y lluny de predicar pau, d' aconsellar previsió y recomenar prudencia, atiavan á la guerra, fent por al govern, excitant á las masses á bullangas, y engrescantlas de tal manera, que no era pas difícil ensopegarse en un café, en un teatre més ridícol que plausible, perque d' entusiasme, banda la balansa.

Pocas vegadas, ab mes oportunitat se poden recordar los darrers versos de la Oda sagrada «A la muerte de Jesús», de Albert Lista:

Muere... gemid, humanos todos en El pusisteis vuestras manos.

puig de la mort d' Espanya, si vingués, la culpa cauria tota en pes demant dels castellans y andalusos que son las regions de que l' Rey de Castella y Lleó n' era amo; que á Galicia, las Bascongadas, Navarra, Aragón, Valencia y Catalunya, durant las guerras han sortit veus de bon sentit y que si haguessin sigut escoltadas no ns trobariam com se trobem. No tindriam Cuba, es ben cert, pero ns quedaria Puerto Rico, Filipinas, barcos de guerra, més diners y més honor, donchs l' abandonar una casa que no ns hi volen, es obrar de cavaller y de persona ben educada, si motins existeixen pera que hi siguem rebutjats.

«No succeeix á Espanya altre tant ab certas aspiracions de descentralisació que potser seria pradent examinar y resoldre desapassionadament y sense triegar?

»Pero no! los homes que ns governavan, obcecats en son error, demanan al país homes y recursos que aquest los dona sense murmurar.»

Pregunta y contestació las fá vosté mateix.

Qué hi afegiré jo, que enamorat de ma Patria, encarinat ab mas ideas, á res més aspiro que á la salvació de Catalunya? Que no convé estudiar las ideas nostras perque á Espanya los partits que governán no están compostos d' homes de fé política, sino de vividors y per lo tant no s' desvetllan per lo benestar del país sino per lo seu particular y pera poguer satisfet vanitats mal compresas; que tenen por de la autonomia perque la hi podrián exigir comptes los poders regionals; perque suposant que Catalunya fos la primera en obtenirla, no serviria de mirall á las demés regions y las hi fes entrar l' ambició de disfrutar d' iguals beneficis; que... pero callém, que no están los temps pera dir certas veritats.

Tot aixó ho sab millor vosté y si m' he atrevit á preguntarho, es degut ab bon desitj de que consti una vegada més, que l' gran dia pera la nostra Patria será aquell en que s' pugui proclamar autónoma y s' veurá

lliure del jou del centralisme, que mata en flor todas sas iniciativas.

No sóch lo mes indicat pera donar consells á persona de la seva ilustració; pero sense que aixó s' pugui pendre com á tal, ja que s' ha decidit á escriure pera l' públich, y tota vegada que coneix d' ahont venen los mals, atáquils ab la mateixa valentia pero ab lo criteri regionalista, que qui com V. ha donat tantas provas de estimarse á la Patria y ha sapigut honrar en sos mes delicats sentiments, la Patria que avuy necessita de tots sos fills pera la seva regeneració te dret á esperar mes ajuda dels que l' estiman de debó.

Compti ab Lo SOMATENT pera seguir la campanya de reivindicació de nostres drets y llibertats y mani disposi de son afm. s. s. y amich q. b. s. m.

FRANCESC COLOM y ESCODA.

Reus 15 Agost de 1898.

Autonomia regional

Després dels desastres suferts per la Espanya durant la guerra ab los Estats Units, qual resultat ha sient la debilitat dels practicos de similar de del régimen que ha imperat fins ara, avuy s' demana vida nova y un nou régimen polítich basat en la justicia. Donchs precisament en la justicia s' funda la autonomia, la aplicació de la qual desitjem pera Catalunya, com també pera las demés regions espanyolas.

Just es lo que no falta ni sobra, lo que baix lo punt de vista físich s' adopta á la mida, y baix lo punt de vista moral es conforme al nostre modo de ser. Per lo tant, la justicia aplicada á la política pot en nostre concepte definirse: «lo reconeixement en teoria y en la efectivitat práctica dels drets que per naturalesa son propis de tot ser individual ó colectiu». Dihém lo reconeixement en la teoria y en la efectivitat práctica dels drets que per naturalesa son propis de tot ser individual ó colectiu. Dihém lo reconeixement en la teoria y en la práctica perque consignar drets en los códichs y no permetre que se'n fassi us, com succeeix ja fa molt temps á Espanya, es una burla de mal género, mil vegadas pitjor que l' despotisme. La llei es regla de conducta y precisament per serho exigeix com á primera condició que sia portada á la práctica, puig de lo contrari resultaria perfectament inútil.

Ara bé; la autonomia individual, que es la facultat que te tot individu de fer lo que li sembli convenient en lo que li pertany d' una manera exclussiva, es un dret basat en la mateixa naturalesa, ja que l' home es un ser racional y llure; y la autonomia regional, que es la facultat que te (ó deuria tenir) tota regió de dictarse reglas de conducta en tot alló que li atany exclussivament, es també de dret natural, perque la regió no ha sigut creada artificialment, sino que es una persona jurídica qual existencia es deguda á causas etnológicas, que son altrastantas causas naturals. Donchs si per naturalesa l' home y la regió tenen lo dret de governarse á si mateixos en tot lo que pugui afectarlos d' una manera exclussiva, lo regoneixement d' aquest dret natural, es dir de la autonomia, es un deber de justicia política. Si acceptavam en hipótesis que un individu ó una regió tenen, per naturalesa, lo dret d' immiscuirse, en lo que no ls toca, per imposar sa voluntat á un altre individu ó á una altra regió, hauriam d' accep-

tar com a fonament d'aquest dret imaginari. El principi de que per naturalesa hi ha individus i regions que deuen ser los amos y 'ls altres ser esclaus, y al proclamar aqueixas diferencias negaríam la llibertat natural y la unitat de la especie humana, principis sobre 'ls que descansa 'l dret polítich en tota nació civilisada.

La autonomia regional está, donchs, fonamentada en la justicia; mes no basta que una sia justa pera que triomfi. Precisament la justicia es la destrucció dels privilegis, y 's comprén que per egoisme 'ls privilegiats fassin tots los esforços imaginables pera que la justicia no pugui realitzar-se. Pera conseguir lo triomf d'una idea cal que després de la propaganda, los seus partidaris s'organisin y accionin segons las circunstancias. Aixó diu també 'l general Polavieja en lo seu manifest, que, en contra de lo que alguns esperavan, no ofereix més que la descentralisació administrativa: «No n'hi ha prou, son las paraulas de general, ab lo desitj platónich y la actitud passiva pera vencer las resistencias que s'oposin al nostre intent. Ja es hora de que todas las grans forzas socials apliquin á nostres desitjos alguna cosa més que una crítica estèril ó una murmuració impropia dels homes.»

Donchs si no n'ha prou ab la actitud passiva, cal accionar, mes no pera obtenir la descentralisació que vol lo general, sino la verdadera autonomia. Si 'ls partidaris d'aquesta idea en las sevas duas branques de catalanistas y federalistas no 's mouhen, no accionan, corren lo perill d'esperar indefinidament, com los juheus, la vinguda del Mesias.

IGNASI DUBLÉ.

¿Quan pendrem exemple?

Com los prechs de la influent classe agrícola troban sempre ressó en los poders públichs, considerém prudent senyalar los nous perills que amenessen nostra exportació vinícola y olivarera pera un pervindre no llunyá.

Fa ja bastants mesos que los departaments vinícolas envían sovint instancias al govern pera que exciti á las aduanas á fi de que emplehin tot lo rigor en l'aplicació de las lleys y siguin molt atennants en l'admissió dels vins exòtics y pera que s'aumentin á un aduana: en una paraula, se tracta de tancar d'una vegada la porta als vins estrangers que visitan los mercats francesos.

Res havém dit fins ara esperant se desvanexessin las exageracions dels viticultors francesos, pero com lluny de ser aixís prenen cada dia major increment y las protegeix la majoria dels diputats y senadors agrícolas y últimament los ministres d'Agricultura y de Comerç han dit quant los preocupa eixa qüestió; creyéim molt oportú ocuparnos d'eix assumpte que, com se compendrà, es per nosaltres de vital interés; donchs no deu perdres de vista que 'l mercat francès val més pera nosaltres, baix lo punt de vista vinícola y olivarer que tots los demés reunits.

Sense descuydar que las Cambras discutirán ja en la próxima legislatura las novas tasses que han de pesar sobre 'ls olis estrangers, darrerament lo grupo vinícola de la de diputats ha despertat l'atenció del ministre «respecte una qüestió diuen extremadament grave; la del régimen aduaner aplicat á Fransa als vins estrangers». En las conferencias y reunions s'ha discutit, com de costum, la bondat dels productes per nostres exportadors, los medis de que 'ns valém pera infringir la llei, lo preu d'exportació y la anulació dels drets: d'adua que supose la diferencia de valor entre la pesseta y 'l franch, y s'ha dat, poch menos que com definida, la anómala y trista situació perque avuy atravesa nostra patria.

Així se discuteix no sols per los viticultors de la majoria de las regions vinícolas francesas, sino per los que per sa representació venen obligats á ser imparcials y á comprendre que 'ls drets d'aduanas, los fletes y altres gastos se pagan en francs y que importan la meytat del valor de la mercaderia, que á mida que han pujat los cambis ha aumentat lo preu dels vins á Espanya y ha baixat lo de sa venda aquí, no deixant apenas lloch á legitima y recompensadora ganancia.

Lo grupo vinícola de la Cambrá, en representació dels seus districtes y pera destorbar la concurrencia dels vins estrangers als de sa vinent cullita, demana que 'ls vins exòtics cessin de ser tassats al grau pera que se tarifin en pes: es á dir, que fins á 11 graus tots los vins importats puguin un dret igual, qualsevol que sia sa graduació. Afegeixen la tassa, fixada d'aqueix modo, deu augmentarse en proporcions considerables y

sia portada á 18 francs, tarifa mínima y á 25 francs tarifa general. D'aqueix modo en la majoria dels casos los drets á pagar representarán un 150 ó més per 100 del valor del producte exportat.

Als ministres se 'ls demana també, sens perjudici de sometre la custió á las Cambras, que de sa propia iniciativa y baix sa exclusiva responsabilitat arreglin l'assumpto á gust dels viticultors, usant, ó millor dit abusant, dels poders que 'ls siguin otorgats per la ley nombrada de «cadenas»; com si aixó fos possible! pera imposar d'aqueixa manera la sobretassa als vins estrangers, baix reserva, no obstant, de la rectificació concluyent del Parlament.

Com la campanya no amolli, lo que es dubtós, y la crehuda segueixi en augment, lo que es molt probable, agravat tot per lo que la industria francesa, resentida, anomena la invasió dels productes espanyols, jes casi segur que de la vinent legislatura sortirà la tant desitjada modificació de las tarifas aduaneras establint drets casi prohibitius als vins y olis estrangers.

B.

Carta desclosa

Senyor Director:

He tingut ocasió de visitar lo taller del llorejat escultor taragoní, en Carles Mani, qui me ensenyà entre altres preuadas obras un grupo representant l'acte de la coronació de Jesús de Miravet. Ab tot y estar no mes que abocetat, hi ha molt que admirar, demostra son autor grans condicions y coneixements per desenrotllar ab originalitat gens rebuscada un assumpte nombroses vegadas fet per pintors y escultors. Te 'l grupo esmentat, sencillesa y grandiositat de líneas. La figura de Jesús está admirablement trobada per cap costat desdibuixa y 'ls sayons que li portan la corona de espinas, sembla que 's moguin y escarneixin á aquell diví home que morí en la creu perdonant tots los agravis.

També té fet un acabat estudi de la testa de Jesús, per realisació del boceto, en la testa es ahont en Mani demostra tota sa forsa artistica, tota sa personalitat. La testa es una mica mes grán que la mida del natural, y feta sens cap preocupació de escola ni tendencia francesa ab todas las reglas del tecnicisme y de la naturalesa que mes sembla impotent que resignat. Fa el Jesús home, sanser de cor y ánima, d'ánima tant gran que espiritualisa son cos robust.

Convensut en Mani de que l'ánima es la que espiritualisa la materia ha arribat á conseguir demostrar-ho. Mes ab tot y ser realista, en lo cap de Jesús hi ha gran sentiment religiós, molt elevat que imposa respecte y conmov profundament.

Es pot ben dir que Mani ha emprés un nou camí, que per millora y avens del art religiós deurien seguir molts amanerats imaginers ab pretensions de grans artistes.

HORTENSI GÜELL.

Tarragona Septembré 98.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 15 de Setembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRADU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAD del cel	OBSER. PARTICULAR
9 m.	760	79		5%	Bas	
3 t.	760	82			Núvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 40	18	22	S. SE	Cumul	0%
3 t.	Sombra 30		22		Cum Nín	0%

A las 8 d'ahir nit deixá d'existir en aquesta ciutat, nostre estimat amic y company en la premsa D. Joseph Pujol y Bofarall.

Era 'l senyor Pujol persona que gosava en la mateixa de generals simpatias y d'un carácter bondadós.

Enviém á sa apreciable familia la expressió de nostre més sentit pesam, com també á la Redacció de *Las Circunstancias*, de la qual formeva part, y de debó nos associém al dolor que en aquestos moments los afligeix, desitjantlos la resignació corresponent en cassos semblants.

Lo recaudat shir per concepte de Consums puja á 701'17 pessetas.

Sia qualsevol lo número de senyors regidors que 's reunixin avuy al mitj-dia celebrará sessió de segona convocatoria l'Excm. Ajuntament.

Se diu que un alt empleat de la estació de la Companyia del Nort, en la capital del Principat, anomenat J. C., ha desaparegut en companyia de deu mil pessetas; s'ategeix que 'l desfalch fou descubert lo dia 10, fetxa en que deixá d'acudir á la oficina l'empleat en cuestió.

Valentse d'unas cordas s'han escapat de la presó de Mataró dos presos

Ha pres possessió de son destí lo sobrestant d'Obras públics d'aquesta provincia don Joan Ruiz Sanmartín.

La Cambrá de Comerç de Cartagena s'ha dirigit al Foment del Treball Nacional y á otras importantes corporacions, invitantlas á que concorrin á una Assamblea general que 's tracta de celebrar á Madrid al objecte de pendre acorts encaminats á resoldre lo conflicte que amenssa á la producció de la patria.

Per recent real ordre s'ha disposat que 'ls excedents d'cupo á quins hagués sobrevingut excepció després del ingrés en caixa y avans d'incorporarse á filas, sian baixa desde ere en ellas, aixís que 's justifiqui la exempció presentada, segons determina 'l reglament, y que aquells á quins sobrevinguessin ditas exempcions després d'ingressar en cos actiu, quedarán prestant sos serveys en ells, ab arreglo á lo que preceptúa l'article 150 de la ley de Reclutament vigent.

La Cambrá Espanyola de Comerç á Cete ha dirigit una Exposició al ministre d'Estat, fentli consideracions aprop de la oposició que manifestan los grupos protectionistas francesos á la importació de vins espanyols.

Ha arribat á Vigo lo vapor «Sevilla», procedent de Santiago de Cuba, conduhint 758 quefes, oficials y soldats repatriats.

Venen en estat deplorable.

Durant la travessia n'han mort 107.

Lo Sindicat d'Exportadors de Vins de Barcelona, fa temps que está fent gestions á Madrid y á París pera que no 's modifiquin los drets que actualment pagan nostres vins al entrar á Fransa. Segons las impresions recullidas pel Sindicat á la capital de Fransa, al govern de la nació vehina estudia la cuestió en los moments actuals, y, per lo tant, no te encara format lo seu criteri sobre las midas que més endevant poden adoptarse, essent además cert que fins are, la agitació produhida á Fransa pera conseguir l'aument aranzellari de referencia no ha sortit del grupo vitícola de la Cambrá de diputats y d'algunas Asociacions de propietarios.

En quan lo Sindicat conegui 'ls propòsits del govern francès quan arribin á concretarse, s'afanyará á donarllosi publicitat pera que 'l comerç vinícola nacional tingui la seguretat necessaria en sas operacions.

Han quedat exposats en lo saló d'actes del Foment del Treball Nacional de Barcelona alguns dels bocets escultòrics que han de concorre optant al premi de 15.000 pessetas ofert pera la realisació del «Misterio del Tercer Dolor».

Demá se reunirá lo jurat encarregat de la concessió de dita recompensa.

Se 'ns ha assegurat que la próxima setmana quedará acabada la important reparació que s'ha portat á cap en la fàbrica dels Senyors Fills de D. Joseph Ferrer Vidal á Vilanova, y 's reanudarán de nou los treballs.

De totas veras ho celebrém.

Prompte serán llicenciats los soldats que avuy se troban en filas perteneixents als reemplazos de 1890, 91, 92 y 93, igualment que 'ls del 94, que ho serán en la primavera próxima.

Ha mort repentinament á Oliana, pochos moments avans de pujar al púlpit de la iglesia parroquial d'aquella població, lo canonge penitenciarí de Seo d'Urgell, Dr. D. Joseph Viladot.

Per Real ordre-circular del Ministeri de la Guerra, que publica la «Gaceta», s'ha disposat: Primer. Los Capitans generals dels districtes de la Peninsula, islas Balears y Canarias, proposarán pera desempeñar los càrrechs de vocals de las comisiones mixtas de reclutament á quefes de plantilla de las zonas establertas en la capital, y á falta d'aquets, proposarán á quefes del cuadro permanent dels regi-

ments de reserva d'infanteria y cavalleria resi'e ts en la capital, y en el efecto, en los puntos más próximos á ella.

Segon Sols en lo cas de no existir en la provincia personal de plantilla ó del cuadro permanent, se proposaran quefes agregats á sonas ó cossos de reserva, disfrutants aquets, durant lo temps que desempeñin lo càrrech interinament, lo complet del sou de son empleo, ab los descuentos reglamentaris.

Tercer. Los expressats Capitans generals continúan facultats pera proposar á aquest Ministeri als quefes delegats de sa autoritat devant las comisiones mixtas, sense subjectar lo nomenclament á las prescripciones dels articles anteriors, atenen, més que á la situació dels quefes, al be del servey y á las especiales circunstancias que deuen concurrir en ells.

Quart. Los metjes militares vocals de las comisiones mixtas haurán de perteneixer precisament al cos de Sanitat militar, així com los que practican los regoneixements y observacions dels minyons y parents d'aquets, segons determini la ley.

Quint. Los quefes agregats á sonas y cossos de reserva que desempeñan lo càrrech de vocals de las comisiones mixtas, així com los metjes provisionals, acabaran en ell en fi del present mes, ab arreglo á lo que s' prevé en los articles segon y quart de la present disposició, abonantsels hi fins aqueix dia lo sou complet de son empleo, ab lo descuento corresponent.

Tindrán dret á igual benefici los quefes agregats que interinament ó en propietat haguessin desempenyat dit càrrech durant lo temps que l' exercitaren, practicantse la reclamació de la diferencia en la forma que determini lo reglament de contabilitat.

Las ciencias medicas á Espanya están de enhorabona: Ja no posehim una traducción completa de las obras medicas d' Arnaldo de Vilanova, famós metje de la Edat Mitja y metje catalá. Se publicará per tractats sueltos, desde 'l próxim mes de Octubre.

ESCORIAS THOMAS.
Végis l' anunci de la quarta plana, Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 13 de Septiembre 1898

Naixements

Rosa Rom Vagué, de Tomás y Maria.

Matrimonis

Ramón Terella Turull, ab Teresa Zamora Pallejá.

Detuncions

Cap.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' any.—Sant Rogeli.

Sant de demá.—Sant Pere Arbúes.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 14

De Port-Vendres en 3 ds. pol. gol. francesa «Jeanne Luc'enne», de 63 ts. ab bocoy's buyts, consignada á don Antoni Mariné.

Despatzadas

Pera Port-Vendres pail. francés «Alphonse et Marie», ab ví.

Barcos á la carga

Divendres 16

Pera Liverpool v. «Tordera», son agent don Modet Fénech.

Pera Valencia y Cultera vapor «Cervantes», son agent don Joseph M. Ricomá.

Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Palos», consignatari don Marian Peres.

Pera Gothemburgo, Copenhague, Stokolmo, Christiania, Bergen, Maimó, Helsingbourg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig Koeninsberg Libau, Riga, y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, estaré á la carga del 19 al 20 de Septiembre lo vapor Adolph Meyer, que despatzaran los senyors Boada Germans.

Pera Aalifax, Quebec y Montreal estaré á la carga lo 30 del corrent lo vapor Bellona, consignataris senyors Mac-Andrews y C.^a

Dilluns 19

Pera Cette, Marsella y Génova vapor «Grao», consignatari don Antoni Mas.

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	58'52	Filipinas	
Exterior	67'45	Aduanas	88'62
Amortisable		Cubas 1888	70'
Fransas	24'55	Cubas 1890	53'50
Norts	24'60	Obs. 6 0/0 Fransa	76'75
Exterior París	42'75	Obs. 3 0/0 »	39'75

GIROS

París 61' Londres 40'70

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Nota.—Se reben adheissions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	58'50	Cubas del 86	70'
Exterior	67'50	Cubas del 90	53'62
Colonial		Aduanas	88'62
Norts	24'65	Oblig. 5 p 0/0 Almansa	78'
Fransas	24'55	Id. 3 p 0/0 Fransa	39'75
Filipinas			

PARÍS

Exterior 42'80 Norts

GIROS

París 61' Londres 40'70

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

Nota.—Aquesta casa s' encarrega de la adheissió de las obligaciones al conveni de la Companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons ventsus ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 » vista.	
París á » » »	
Marsella á 8 » »	

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

Gas Reusense.	010	010	010
Industrial Harinera.		750	
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodon.		475	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

ANUNCIS PARTICULARS

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quebranca, relaxació, (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), mes ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al lliit.

¿Quinas son sás consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxació natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrible; per això basta una mala digestió, ó una petita inflamació n la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulació del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja es sufcient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixis, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab ressort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjia especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia primer de septiembre de 1898.

Sortidas de Reus	
Mati:	4'10, 5'45, 9'06.
Tarde:	12'35, 2'32, 4'02, 5'30, 6'59.
Sortidas de Salou	
Mati:	4'56, 7'21, 10'49.
Tarde:	1'45, 3'19, 4'47, 6'19.
Nit:	7'49.

Servey de trens combinats que regirá en lo tranvia á vapor desde la estació del ferrocarril fins devant del carrer Closa de Mestres desde 'l dia primer de septiembre.

Sortidas de la Estació	
Mati:	5'25 7'50 11'20
Tarde:	2'00 3'45 5'13 6'45
Sortidas del carrer Closa de Mestres	
Mati:	5'40 8'45
Tarde:	12'30 2'15 3'56 5'25 6'55
	6'55 7'44

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid. Reus 27 d' Agost de 1898.

TELEGRAMAS

Madrid 16.

Lo ministre d' Estat se proposa reunir aquesta nit ó demá als directores de periódichs pera proposar que inicihin una campanya sobre cuestiones internacionales, pera lo qual se 'ts hi facilitaré aquells documents que no sían comprometedor's.

—A Sevilla, buscant á un noy, fill d' una familia acomodada, s' ha donat ab la pista d' una societat dedicada al secuestre de fills de familias ricas.

—La Companyia del ferrocarril del Mitjdia ha acordat donar tota classe de facilitats pera 'l transport dels repatriats.

—Ahir á la nit un subjecte ferí á dos personas per equivocació. Lo mentat individu estava separat de sa esposa y al anar á deshora al lloch ahont aquella vivía vegé que á la habitació hi havia llum y la empengué á ganivetadas contra 'ls que estavan en lo cuarto. La esposa de dit subjecte havia cambiat d' habitació. Los ferits eran marit y muller.

—«El Liberal» preguntá: qué fá falta? y afegeix: aquí fa falta algo: ho dihen los parents en lo sí de la llar, los amichs en lo sí de la confiansa y 'l mon enter, inclús los ministros se fan la mateixa pregunta per tot erreu.

—L' almirall Dewey en una comunicació al govern de Washington diu que es falsa la noticia del mal tracte dels tagalos als presoners espanyols.

—Parlant del plan d' ensanyansa d' en Gamazo, diu «El Imparcial» que es molt superior á tot lo fet fins la fetxa.

—Diuen de Gibraltar que s' ha publicat un avis oficial participant que desde 'l primer de Novembre la lliora esterlina será l' únich tipo de circulació monetaria en la plassa.

Es molt censurat lo decret reformant lo plan d' ensanyansa.

Las reformas del Sr. Gamazo han produhit en general molt mal efecte.

—Segurament ab lo general Blanco vindrán á la Peninsula los restos del inmortal Colón.

—Ha sigut aplaudidá la següent frase que s' atribueix á un diputat de la oposició, parlant de tancar las Cortis:

«Hem perdut per complet lo curs, nos suspengueren en Juny y are 'ns suspenen en Setembre.»

—S' ha donat com segura la següent candidatura pera la comissió mixta de París:

President, Montero Rios; Vocals, Abarzuza, Villaurrutia, Tesero y Garnica.

—Las comisiones Antillanas han acordat que 'ls representants de cada nació presentin projectes diferents pera la evacuació, que després serán estudiats y discutits.

—Lo senyor Sagasta ha dit que en quant arribin los documents necessaris lo Govern no s' oposará á que s' obri judici de residencia al general Primo de Rivera.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).
12'41 t. mercaderías, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilafranca).
1'58 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—7'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'08 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'36 t.—8'20 n.

De Reus á Lleida

8'10 m.—5'23 t.

De Lleida á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.

De id. directo 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picameixons y descendent de Lleida) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 m.
De Lleida y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten de aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen trops de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens á m.
Pera id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y las líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatens á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

Lo més económic, lo més efíca, lo mes durader

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA